

Anmeldelser

Ungdom og discokultur

af Karen Jensen

Forfatterkollektiv: »Ungdom og discokultur«. Publimus 1980. 174 s. + bilag, kr. 67,75.

Der er nyligt udkommet endnu en bog omhandlende emnet ungdomskultur. Forlaget Publimus har udgivet en projektopgave om discokultur, skrevet af seks studerende ved Musikvidenskabeligt Institut i Århus. Bogen bygger på et meget stort registreringsarbejde, som de studerende har foretaget af discofænomenets mange genstandsområder. Discofænomenet gennemgås fra det konkrete discotekoplevelsesniveau, til et medieanalytisk niveau, for til slut at munde ud i forsøg på analyser ud fra teoretiske tilgangsvinkler. Hovedvægten er lagt på formidlingen af registreringer af discofænomenets indhold og udtryk, og det er da også her det rent kvalitative tyngdepunkt ligger. Bogen er rigt illustreret med billeder af en acceptabel god kvalitet, men generelt er det dog ikke på det æstetiske område bogen skal hente sine guldorn. Med bogen følger et eksemplar af »Vi Unge«.

Bogens første del omhandler discotekerne og discomusikken, hvilket forfatterne benævner som »discokulturens primære område«. Der indledes med en række dagbogsagtige beskrivelser af discoteksbesøg, gruppen har foretaget. Disse beskrivelser er dels meget underholdende at læse, men virker også engagerende og appetitvækkende på læseren. Forfatterne gør i indledningen opmærksom på betæneligheder de har haft med den subjektive tilgangsvinkel til stoffet. Disse betæneligheder skinner også igennem i deres beskrivelser af discoteks-

oplevelserne. Over disse fornemmes et slør af forbehold overfor det registrerede, og selvdistance i forhold til det oplevede. Dette er en svaghed, som jeg ikke blot mener får betydning for registreringernes kvalitet, men også får betydning for discotekernes brugere. Jeg mener det enkelte gange får de konsekvenser, at der kan sættes spørgsmålstegn ved loyaliteten overfor discoteksbrugerne.

Discofænomenet er ikke kun et discoteksfænomen, men et alt om sig gribende kommercielt kulturfænomen, der griber ind på alle vores og især de unges livsområder. Fænomenet formidles via et kæmpe sansebombardement fra mediernes side – medier forstået i den bredest mulige forstand. Dette aspekt tages i sin konkrete form op i bogen, idet den bevæger sig væk fra discoteksplanet, og går ind i en beskrivelse af discomedierne. Hele discofænomenets udgangspunkt er musikstilarten. Det er den der har lagt navn til kulturen og livsstilen. I bogens mediebeskrivelse tages også netop udgangspunkt i musikken. Musikbeskrivelsen indledes med en meget grundig analyse af udvalgte discoplader. Den traditionelle musikinterne analyse viser sig også for discomusikkens vedkommende at være for snæver. Forfatterne forsøger derfor i analysen bl.a. at inddrage beskrivelser af totaloplevelsen af musikkens lysbillede. Ligeledes inddrages også det visuelle aspekt af pladevaren,

idet der foretages analyser af pladecovernes æstetiske udtryk. I den musikanalytiske del af bogen indplaceres discomusikken i en musikhistorisk sammenhæng. Herved opnår musikdelen en styrke som savnes i den øvrige del af bogen, der generelt er præget af en manglende historisk indplacering. Alt i alt er der foretaget en idérig musikanalyse, som også kan læses med udbytte af ikke velbevandrede i de musikanalytiske termer. Dog mener jeg, forfatterne med den grundighed de udviser, mister det engagement fra læsernes side, som blev opbygget i de første afsnit. Som andre meget grundige analyser har også denne en tendens til at blive kedelig i længden, og ren faktisk kunne analysen være beskåret ret kraftigt uden at tabe i værdi.

Anden del af bogen omhandler »discokulturens sekundære område«. Bogen bevæger sig her videre på det medieanalytiske plan, med analyse af bl.a. det medfølgende eksemplar af »Vi Unge«. Gennem analyser beskrives hvordan bladmediene og modeindustrien bruger og formidler discofænomenet.

Som forfatterne skriver, kan et fænomen som disco ikke opnå popularitet, hvis det ikke appellerer til behov hos konsumenterne. I sidste del af bogen forsøges disse behovsstrukturer belyst ud fra teoretiske tilgangsvinkler og derefter forholdt til discofænomenet. Der forsøges – dog med begrænset held, at forholde trivialmyteteorien, Ziehes teori om den nye socialisationstype, og en generel beskrivelse af de unges samfundsmæssige situation til discokulturen. Med størst held anvendes trivialmyteteorien, medens de to sidstnævnte »teorier« formidles løsrevet fra det konkrete analyseområde. Selvom det er svært at overføre teorier på det konkrete, mener jeg, det må være målet der skal stræbes imod. I dette tilfælde mener jeg, teorierne kunne være anvendt med held ved at blive inddraget i de foregående afsnit.

Ligesom discomusikken, så fader også bogen ud. Der mangler en konklusion eller opsamlende afrunding. I stedet afsluttes bogen med en stikordsagtig selvkritik, og sporadiske overvejelse over de indhøstede erfaringers anvendelsesmuligheder i undervisningssammenhænge.

Af de afsluttende bemærkninger fremgår det, at forfatterne har haft større intentioner med bogen, end det har været muligt at indfri. De har haft planer om en fyldigere materialesamling og om fyldigere teorianvendelser. I denne situation mener jeg, forfatterne har placeret sig mellem to stole. De har formået at indsamle og formidle gode registreringer, men mangler en sproglig afpuddning og koordinering småafsnittene imellem. På bekostning heraf er tilføjet en teoretisk del som afgjort er bogens svageste del. Efter min mening, ville bogen have vundet i kvalitet ved en kraftigere beskæring rent omfangsmæssigt.

Med vægten der i bogen ligger på formidlingen af discofænomenets konkrete udtryk, udfylder bogen et tomrum i mængden af allerede eksisterende litteratur om ungdomskultur. Den griber fat i en kulturform og en livsstil, hvortil bogens læsere sandsynligvis kun har få berøringsflader. Forfatterne nævner i indledningen to områder der har motiveret dem for emnet, dels ungdomsgruppen som »vores kommende pædagogiske arbejdsfelt, og dels vores egen fascination af musikken«. En læser med en eller begge disse interesser vil kunne læse bogen med udbytte, selv om man fra en pædagogs synsvinkel kunne ønske bogen forholdt sig til brugen af discofænomenet i en pædagogisk og bevidstgørende praksis. Et aspekt som det med den refererede motivationsgrundlag ville have været relevant at inddrage.

PS. Karen Jensen har været projektvejleder for den universitetsopgave, der ligger til grund for bogen. (Red.)